

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΣΜΑΤΑ *

1

Ἄρκαδία

Τούτη γῆς—βλάχα βλαχοῦλα—
 τούτη γῆς τὴν ἔσκαδα
 μὲ τὸ ἄσημο μαγκῖρι,
 κι' ὅσο χῶ . . . —βλάχα βλαχοῦλα—
 κι' ὅσο χῶμα ἔβγαλα
 τῶδαλα 'εἰς τὴν ῥίζα μου,
 γιὰ νὰ φτιά . . . —βλάχα βλαχοῦλα—
 γιὰ νὰ φτιάσω πέρασμα
 πέρασμα προσπέρασμα,
 νὰ περνᾶν—βλάχα βλαχοῦλα—
 νὰ περνᾶν ἐφ'τὰ πικσάδαις
 δεκοκτὼ μπουλουμπασιάδαις,
 νὰ περνᾶ—βλάχα βλαχοῦλα—
 νὰ περνᾶ ἡ παλιρά μ' ἀγάπη
 νὰ με λυπηθῇ κουμάτι.

2

Ἄρκαδία

Ἐμπῆκαν ἡ ἄσπραις 'εἰς τὸ χορὸν
 σὺν τῇ βαρκοῦλα 'εἰς τὸ γιγλὸν
 μὰ ἔμπῆκε μιὰ μὰ ἔμπῆκαν δύο,
 ἔμπῆκε ἡ ἀγάπη π' ἀγαπῶ,
 'εἰς ἄλλου χεροῦλι πιάστηκε
 καὶ μένα μ' ἀπαράτησε.
 Φεύγ' ἀπ' αὐτοῦ κ' ἔλ' ἀπ' ἐδῶ
 μ' ἔμενανε ποῦ σ' ἀγαπῶ,
 νὰ μὴ σε χεροπιᾶσουνε
 καὶ σε σφιχταγκαλιέσουνε,
 καὶ σφίξουν τὰ δακτύλια σου
 καὶ ἔγουν τὰ δαχτυλίδια σου.

* Ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς Περικλέους Γ. Ζερλέντου.

3

Ἄρκαδία

Ἄπ' τὴν Πόλιν κατὰ δῶν
 σὲ περιβολάκι μπαίνω
 βρίσκω τὰ κλαριά περισσὰ
 λεμονιαὶς καὶ κυπαρίσσια,
 βρίσκω μιὰ μῆλην ἐς τὴ μέση
 ποῦ ραίζονται νὰ πέση.
 Πά' ὁ νηὸς νὰ κόψη μῆλο
 καὶ μαρκίνεται τὸ φύλλο
 — Μὴ μου κόψεις, νηέ, τὸ μῆλο
 καὶ μαρκίνεται τὸ φύλλο
 τάχει ἀφέντης μετρημένα
 κ' ἡ κυρὰ λογαριασμένα
 ἐς τὸ χαρτί καὶ ἐς τὸ δεφτέρι
 μὲ τὸ παχουλὸ τῆς χέρι.

5

10

4

Ἄρκαδία

Ὁ Καβουρῆνος μῶστειλε νὰ πὰ νὲ μ' ἀνταμῶση
 νὰ πᾶμε νὰ πεκτήσωμε ἐς τὸ Ῥοηνὸ ἕνα σπίτι
 νὰ πάρουμ' ἄσπρα καὶ φλουριά, φλουριά καὶ ρουμπουκιέδικις
 νὰ πάρουμε τὴν τσούπα του τῇ δόλιᾳ Παναγιώτᾳ,
 πᾶχει λαίμῳ γιὰ τὰ φλουριά, μεσοῦλα γιὰ ζουνάρι
 καὶ δάκτυλα μασουρωτὰ γιὰ πέντε δαχτυλίδια.

5

5

Ἀμοργός

Σὲ δένδρῳ σὲ τριὰ κλωνάρια
 κάθονται τριὰ παλληκάρια,
 καὶ μιὰ κόρη ἐρωτευμένη
 κάθεται ὕψι καὶ φαίνει,
 καὶ διαλέγει τὸ μετὰξι
 μὲ τὸ νοῦ καὶ μὲ τὴν τάξι,
 καὶ διαλέγει τὰ μασούρια
 μὲ σκοποὺς καὶ μὲ τραγούδια.

5

10

«Παλληκάρια μ' ἀφ' τὸ ξένο
λυπηθῆτέ με καὶ ῥένας
ποῦμαι ἢ δόλια χρυσοχέρα,
Οἰκονόμου θυγατέρα.

15

Νὰ κεντήσω ἕνα μαντίλι
νὰ σκουπίζεσθε ἔς τὰ χεῖλη,
νὰ χη γύρω γύρω τράναις
καὶ ἔς τὴν ἄκρια μαντζουρέναις,
καὶ μιὰ λεμονιά εἰς τὴν μέση
νὰ λυγίζεται νὰ πέση.»

20

—Λεμονιά λεμόνισέ με
δυὸ λεμόνια χάρισέ με.
—Ἐγὼ ποτίζω ἔγω σκαλίζω
μὰ λεμόνια δὲ χαρίζω,
γιατὶ τᾶχω μετροημένα
ἔς τὸ δεξιότερι περαιομένα.»

6

5

Μιὰν ἡμέραν ἦτο σκόλη ἦτο καὶ ψιλὴ βροχὴ
καὶ ἔκαθόντου ἡ καυμένη εἰς τὸ σπῖτι μοναχὴ
ἤρτε δ' νηὸς ὅπου μὲ ἔγαπα καὶ μου ἔπληρε τὸ φιλί
—Τὸ φιλί δὲν εἶναι κρέμα, εἶναι πρᾶγμα φυσικὸ
καὶ ἐγὼ θὰ σοῦ το πάρω ποῦμαι καὶ πνευματικὸς.
—Σώπα, σώπα, δάσκαλέ μου, μὴν τ' ἀκούσῃ ἡ γειτονιά
καὶ το ἔπουνε τοῦ Δεσπότη καὶ σου κόψει τὰ μαλλιά.
—Σὰ μου κόψει τὰ μαλλιά μου δὲ μοῦ κόβει τὴ ζωὴ
ἂπ' τὰ χέρια μου δὲ φεύγεις κορασίδα τρυφερή.
10 Τρέχει τρέχ' ἡ κορασίδα τὸ Δεσπότη νὰ εὐρῇ
κι' ὁ Δεσπότης ἔπεισέ τὴν καὶ τῆς ἔπληρε τὸ φιλί.

7

5

Ἰάνω ἔς τὸ τρίκορφο βουνο
μάννα καὶ θυγατέρα δυό.
Ἐπλέκαν τὸν ἀμάρναντο
καὶ τᾶρσενικοῦδάχνου
καὶ ἔκει βρίσκουν ἕνα ἄρρωστο
καὶ κείτουντ' ἂπ' τὸν Αὐγουστο.

—Τσάτσουλό μ', κι' ὅς τον 'πάρωμε
τὸν ἄρρωστο ἔς τὸ 'σπίτε μας.

—Μωρή, τί θά τον κάνωμε
'ποῦ 'μεῖς ψωμί δὲν ἔχομε.

10

— Μάννα μ', τὸ μαιρζόχκι μου,
μέ φτάνει ἐμέ καὶ 'κεῖνονε.

— Μωρή τί θά τον κάνωμε
ποῦ ροῦχκ 'μεῖς δὲν ἔχομε.

— Μάννα μ' τὸ κρεβδάτσκι μου
μέ φτάνει ἐμέ καὶ 'κεῖνονε.

15

—Κ' ἔπειτα 'σάν τον 'πάρωμε
τί θά τον ἀποκάρωμε;

—Ὅταν τον ἀναρρώσωμε
θά τονε στεφανώσωμε.

20

8.

Τοῦ Κωσταντῆ ἡ μάννα κλαί καὶ κλαί γιὰ τὸν υἱιό της

—Γυιέ μου καὶ ποῦ βραδειάζεται καὶ ποῦ λαμπροφωρένει;

—'Σ τῇ φυλακῇ βραδειάζομαι καὶ 'κεῖ λαμπροφωρένω

—Θαμμάζουκί σε, Κωσταντῆ, πούσουν καὶ παλλητιάρι
πῶς δὲν την σπᾶς τῇ φυλακῇ νὰ γείνης φυλακάρης.

5

—Θαρρεῖς, μάννα, κ' ἡ φυλακῇ πῶς εἶν' περιβολάκι
νᾶχη μεληαῖς καὶ νεραντζιαῖς δάφναις καὶ μερσινίτσαις,
ἔχει περαῦνικ καὶ καρφιά καὶ πόρταις σιδερέναις,
κι' ὅταν ἀνοίξουν τὰ κλειδιά καὶ στηλωθοῦν ἡ πόρταις,
θαρρῶ πῶς θά με πάρουνε νὰ 'πὰ νὰ με κρεμάσουν.

10

9.

Ἕνα Φραγκάκι ἀφ' τῇ Φραγκιᾷ

μοῦ 'μήνυσε πῶς μ' ἀγαπᾷ

μοῦ στέλλει μῆλα τέσσερα

σεντόνικ δεκοτέσσερα

μοῦ στέλλει κτένι καὶ γυαλί

5

κ' Ἕνα καπέλλο καναρί

τὸ κτένι νὰ κενίξωμαι

καὶ τὸ γυαλί νὰ βλέπω,

καὶ τὸ καπέλλο νὰ φορῶ

τὸ νέο ν' ἀπαντέχω.

10

10

Ὅσοι τὸ χορὸ κρατεῖτε
 ῥηκραστεῖτε μου νὰ ζῆτε,
 νὰ σας ᾤω γιὰ μιὰν ἀγάπη
 πίκραις βάσανα π' ἐχάθη,
 5 πίκραις βάσανα καὶ λόγια
 καὶ καῦμοι καὶ μυρολόγια
 π' ἀγαπῶ ἔνχ χελιδόνι
 κι' ἡ μαννοῦλά του μαλόνει
 τὸ μαλόνει τὸ τσιτσιρίζει,
 10 τὴν καρδοῦλά μου βάζει.

11

ὦ Ἥλιε μου χαμήλωσε καὶ ἔπαρε τὴ γραφή μου
 περικαλῶσε νὰ τὴν ἔπας κεῖ ποῦνε τὸ πουλί μου
 καὶ σὰν τὴν πιάση τὴ γραφή καὶ σὰν τὴν ἀναγνώση
 πίκραις καὶ μαῦρα δάκρυα τὸ στῆθος θὰ γεμίσῃ
 καὶ σὰν τὴν ἔκλινῃ κ' ἐγὼ μὲ τὴν ψυχὴν ἔς τὸ στόμα,
 λιγοθυμικὰ μούρχούντανε κι' ἀκούμπαντα ἔς τὸ στῆμα.

12

Κίτρινο λουλουδάκι μου,
 πότε θὰ κοκκινίσῃς
 γιὰ νὰ με παρηγορήσῃς
 — Τὸ Μάϊ τὸ μῆνα βγαίνω ἔγω
 5 τότε θὰ κοκκινίσω
 γιὰ νὰ σε παρηγορήσω.
 Καρδί' εἰς τὰ παραθύρια σου
 θὰ στήσω τὸν ὄντα μου
 τράβα τὸ γερόντισσά μου.
 10 Νὰ θρέψω τὸ κουκουλί μου
 νὰ βγάλω τὸ μετᾶξι
 νὰ σε πάρω μὲ τὴν τάξι
 νὰ βγάλω λίτραις ἑκατὸ
 κι' ὀκτάδες πέντε δέκα
 15 πῶς νὰ σ' ἐπαιρῶ γυναικα.

Μὰ 'πῆρε ὁ νηὸς τὰ βώδια του
καὶ πάει 'ς τὸ χωράφι
τὸ τριαντάφυλλο μὲ τάνθη·

Παίρνει κ' ἡ κόρη τοῦ πάει φαρὶ
γὰρ νὰ φάνε καὶ νὰ πιαθνε
καὶ νὰ γλυκοφιληθοῦνε

20

— Ἄφρε, βρε νηέ, τὰ βώδια σου
κ' ἔλα νὰ φᾶς νὰ πιαῖμε
καὶ νὰ γλυκοφιληθοῦμε.

Κι' ἀρχαῖτε ὁ νηὸς τὰ μέτωρα
κ' ἡ κόρη τὰ παιγνίδια
τοῦ νὰ τοὺς φᾶν τὰ 'φίδια.

25

13

Πατήσανε τὰ Βέρβενα—μῶρ' σήμερα—
τὸ βγάνανε τιθάκι
καὶ μένε Ντελιγιάννη.

'Πῆραν φλωριά—μῶρ' σήμερα—
'πῆραν μαργαριτάρια,
τρεχᾶτε παλληκάρια.

5

Ὁς 'πῆραν μία νηόνυφη—μῶρ' σήμερα—
τριῶν μηνῶν νυφοῦλα
μῶρ' Βερβενοτοπούλα.

'μπροστὰ τὴν πᾶν δὲν περπατεῖ—μῶρ' σήμερα—
'πίσω καὶ κοντοστέκει,
χαρᾶς τὴν 'ποῦ τὴν ἔχει.

10

Περπάτει ἄστρι περπάτει αὐγὴ—μῶρ' σήμερα—
περπάτει νηονυφοῦλα
μῶρ' Βερβενοτοπούλα,

15

Μὴ σὲ βροῦνε τὰ φλωργιά—μῶρ' σήμερα—
καὶ τὰ μαργαριτάρια
—τρεχᾶτε παλληκάρια.—

Δὲ με βαρύνουν τὰ φλωριά—μῶρ' σήμερα—
καὶ τὰ μαργαριτάρια
—τρεχᾶτε παλληκάρια.—

Μόν' μὲ βαρύνει τὸ παιδί—μῶρ' σήμερα—
τοῦ τᾶφῃσά 'ς τὴν κούνια
μῶρ' Βερβενοτοπούλα.